

Pressrelease 2023-02-07

Ny forskning - Nu är det möjligt att genomföra utredning hemifrån vid misstänkt Alzheimers sjukdom

En nyligen publicerad studie genomförd vid Umeå Universitet har utvärderat en digital metod för att utreda misstänkt tidig demenssjukdom, så som Alzheimers sjukdom. Den nya metoden är baserad på en digitalisering av de etablerade moment som ingår i en omfattande utredning. Seden ett par månader kan en utredning påbörjas hemifrån - initierat av patienten själv eller med hjälp av närstående. Initiativet är en viktig pusselbit för att möjliggöra tidigare diagnos och därmed stöd för rätt vård och behandling.

I studien vid Umeå Universitet deltog 144 personer med syfte att utvärdera den nya digitala metoden. Personer med olika utbildningsbakgrund, IT-vana, kön mm fick genomföra test av flera olika kognitiva egenskaper med hjälp av en läsplatta. I studien fick också patienterna genomföra testning hemifrån. Utöver värdefulla data på testets precision och effekt av ex utbildningsnivå så visade studien att testning i hemmet gav likvärdiga resultat som testning på mottagning.

”Det digitala testet har tidigare visat på god precision för att identifiera möjlig sjukdom i ett tidigt skede. De senaste forskningsresultaten stärker metoden och talar för digital utredning på mottagning eller hemifrån. Bättre tillgänglighet är av stort värde för de individer som har behov av stöd och behandling, men också för att kunna lugna de som bär på onödig oro.” - Victor Bloniecki Kallio, läkare / med.dr, huvudförfattare till forskningsstudien.

Sedan tidigare har verktyget också utvärderats kliniskt vid Karolinska Universitetssjukhuset. Bakom den nya metoden står det svenska medicinteknikföretaget Geras Solutions. Metoden har tagits fram baserat på nationella riktlinjer och i samarbete med ett antal specialistmottagningar och vårdcentraler från hela landet. Syftet är att etablera en ny digital standard för utredningens innehåll. Utöver kognitiva tester så genomförs en omfattande genomgång av sjukdomshistorik, riskfaktorer mm samt screening för andra tillstånd som kan ge upphov till likdanande symtom som vid en tidig demenssjukdom. Närstående involveras också för att digitalt kunna bidra med sin syn på symtomutveckling, vilket är en mycket viktig del i utredningen.

För att göra utredning mer tillgängligt är det numera möjligt att via [Minnesmottagningen.se](https://minnesmottagningen.se) påbörja en utredning hemifrån. I ett första steg träffas en sjuksköterska som introducerar den app där testerna görs. Efter detta sker genomgång och möte med läkare. Beroende på resultat sker sedan kompletterande undersökningar så som röntgen och blodprov på vårdcentral.

Minnesmottagningen.se är nu del av den offentligt finansierade vården som ett initiativ för att öka tillgängligheten och därmed kunna säkerställa att fler personer får rätt vård och behandling i tid.

”Vi vet att många inte får del av ordentliga minnesutredningar. Genom att dra nytta av ny teknik med stöd i aktuell forskning kan vi bidra inom ett område där behoven redan idag är väldigt stora. Förbättrad effektivitet kommer också vara avgörande för att kunna möta framtidens behov när nya läkemedel blir tillgängliga och motivationen att söka hjälp tidigt blir än mer tydlig”, säger Mårten Fällman, ansvarig läkare på Minnesmottagningen.se

I studien vid Umeå Universitet undersöktes också IT-vana och användarvänlighet. Mer än 90% av deltagarna som var i 70-års åldern angav att de hade god vana av att använda läsplattor och digital teknik. En fördel som lyftes med digitaliserad utredning är att det är integritetsfrämjande och avdramatiserar en utredning som ibland kan ses som stigmatiserande.

Inom ramen för innovationsmiljön PREDEM, drivet från Karolinska Institutet bedrivs ytterligare forskning kring hur Geras Solutions och andra innovativa verktyg kan integreras i vården. Exempel på ny teknologi är blodbaserade biomarkörer för Alzheimers sjukdom, vilket också förväntas bli en avgörande komponent för att hitta sjukdomen i rätt tid.

“Digitala verktyg för utredning av misstänkt demenssjukdom utgör ett viktigt komplement till traditionella utredningsvägar och metoder. Detta är särskilt viktigt då vi inom kort förväntar oss att nya läkemedel blir tillgängliga för behandling av tidig Alzheimers sjukdom, vilket kommer att innebära en ökad belastning på minnesmottagningar såväl som på primärvården. Det är mycket välkommet med nya vetenskapliga studier såsom denna från Umeå vilket ökar evidensbasen för nya metoder.” - Linus Jönsson, Professor i Hälsoekonomi på Institutionen för Neurobiologi, Vårdvetenskap och Samhälle vid Karolinska Institutet.

Studien är publicerad i Journal of Prevention of Alzheimers Disease - [Länk](#)

Kontaktuppgifter:

Victor Bloniecki Kallio, 0707268220, victor.bloniecki.kallio@ki.se

Anna Nordström, 0706064249, anna.h.nordstrom@umu.se
(Ansvarig för studiemiljön vid Umeå Universitet)

Mårten Fällman, 0703317488, marten.fallman@gerassolutions.com

Rickard Forsman, 0737075918, rickard.forsman@gerassolutions.com
(vd för Geras Solutions)

Linus Jönsson, 0708673522, linus.jonsson@ki.se